

AKILLI İÇERİK OLMADAN;

AKILLI TAHTA,

TEKNOLOJİK BİR TAHTA

OLMAKTAN

ÖTEYE GEÇEMEZ..!

a akıllı ders defteri
akıllı tahta içeriği

ELFi YAYINCILIK
Elmas Fikirler

YAYIN KURULU

Hazırlayanlar

Kübra ÇAKMAKTAŞ, Ayşegül BULGU,
Gülşah ERTAŞ, Abdulkadir ARSLAN

YAYINA HAZIRLAYANLAR KURULU

Kurumsal Yayınlar Yönetmeni

Saime YILDIRIM

Kurumsal Yayınlar Birimi - Dizgi & Grafik

Mustafa Burak SANK & Ezgi GÜLER & Meltem TEMEL
Sumru ALMACAK & Gamze KAYA & Pınar KORKMAZ
Yasin ÇELEBİ & Reyhan KARAHASANOĞLU

Baskı - Cilt

Neşe Matbaacılık Yayıncılık Sanayi ve Tic. A.Ş.
Adres:Akçaburgaz Mh. Mehmet Deniz Kopuz Sk. No:17
3.Bodrum Esenyurt / İSTANBUL

Yayıncı Sertifika No: 32077

Matbaa Sertifika No: 22861

ISBN: 978-605-9213-27-1

İstanbul - 2015

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Elfi Yayıncılık'a aittir. Kısmi de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.

10.SINIF

DİL VE ANLATIM

AKILLI DERS DEFTERİ

Defterlerimizi Tanıyalım

Neler Öğreneceğim?

Ünite konularının belirtilerek soru tarzında öğrencinin ilgisini çekecek şekilde yazıldığı bölümdür.

Örnek

Konu ile ilgili verilen örnekler bölümüdür.

Dikkat

Konu ile ilgili dikkat edilmesi gereken, uyarılar, notlar vb.

Notlarım

Öğrencinin akıllı defter üzerinde not tutması için ayrılan bölümlerdir.

Çöz Öğren

Derste işlenen konuların öğrenilip pekiştirilmesi için öğrencilerin çözeceği açık uçlu veya çoktan seçmeli sorulardır.

Haydi Sen Yap

Derste işlenen konular ile ilgili öğrencilerin bireysel, arkadaşlarıyla veya ailesiyle birlikte gerçekleştirebileceği ders dışı müze önerisi, roman tavsiyesi, atölye çalışması, bilimsel çalışmalar, vb. içeriklerin yer aldığı hareketli kutudur.

Defterlerimizi Tanıyalım

Bunları Biliyor Musun?

Konu ile ilişkili gerçek hayattan merak uyandıracak ilginç bilgiler bölümüdür.

Etkinlik Sayfam

Ders esnasında öğrencilerin bireysel veya grupta çalışacağı konu ile ilgili üst düzey düşünme becerileri kazandıran çalışma sayfasıdır.

Ne Kadar Öğrendim?

İlgili ünitedeki bölümleri veya konuları öğrencinin ne kadar öğrendiğini test edecek açık uçlu ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan bölümdür.

Biraz Ara Verelim

Konu ile ilgili oyun, bulmaca, zeka soruları vb. eğlence köşeleridir. Ünite sonunda veya konu aralarında olabilir.

Ünite Özetim

Ünitenin sonunda yer alan üniteyi özetleyen kavram ağlarıdır.

Ünite Değerlendirme

Ünite sonunda ilgili üniteye tüm bölümleri ve konu / kavramları içerecek şekilde klasik ve / veya test türündeki soruları içeren bölümdür.

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE : SUNUM, TARTIŞMA VE PANEL

Sunum	8
Tartışma	9
Panel	10

Ne Kadar Öğrendim	11
Ünite Özetim	12
Ünite Değerlendirme	13

2. ÜNİTE : ANLATIM VE ÖZELLİKLERİ

Anlatıma Hazırlık	20
Anlatımda Tema ve Konu	21
Anlatımda Sınırlandırma	22
Anlatımın ve Anlatıcının Amacı	23
Anlatımda Anlatıcının Tavrı	23
Anlatımın Özellikleri	26
Anlatımın Oluşumu	28
Anlatım Türlerinin Sınıflandırılması	37

Ne Kadar Öğrendim	38
Ünite Özetim	40
Ünite Değerlendirme	43

3. ÜNİTE : ANLATIM TÜRLERİ

Öyküleyici Anlatım (Hikaye Etme) – İsim (Ad)	52
Betimleyici Anlatım (Tasvir Etme) – Sıfat (Ön Ad)	65
Coşku ve Heyecana Bağlı (Lirik) Anlatım – Zamir (Adıl)	76
Destansı (Epik) Anlatım – Fiil (Eylem) – Fiilimsi (Eylemsi)	84
Emredici Anlatım – Fiil – Fiilimsi	118
Öğretici Anlatım – Zarf (Belirteç)	119
Açıklayıcı Anlatım – Zarf (Belirteç)	119
Tartışmacı Anlatım – Zarf (Belirteç)	120
Kanıtlayıcı Anlatım – Zarf (Belirteç)	121
Düşsel (Fantastik) Anlatım – Edat (İlgeç)	128
Gelecekte Söz Eden Anlatım – Bağlaç	140
Söyleşmeye Bağlı Anlatım (Diyalog) – Ünlem	146
Mizahi Anlatım – Ünlem	146

Ne Kadar Öğrendim	149
Ünite Özetim	150
Ünite Değerlendirme	154

Ünite 1

SUNUM, TARTIŞMA VE PANEL

Neler Öğreneceğim?

1. Sunum
2. Tartışma
3. Panel

Sunum, Tartışma ve Panel

Sunum

Bilgileri yenileyen, pekiştiren, hatırlatan önemli noktaları öne çıkaran bir tartışma sonucunu açıklayan, yapılan araştırmaların anketlerin sonuçlarını değerlendiren, olay ve olguları dile getirmek üzere yapılan konuşmalara **sunum** denir.

Sunum 3 aşamalı bir çalışmadır. Sunumda dikkat edilmesi gereken bazı hususlar vardır. Bu hususların bazılarını sunumdan önce, bazılarını sunum anında bazılarını ise sunumdan sonra dikkat edilmelidir.

Sunumdan önce yapılması gerekenler:

-
-
-

Sunum anında yapılması gerekenler:

-
-
-
-
-
-

Sunumdan sonra yapılması gerekenler:

-
-

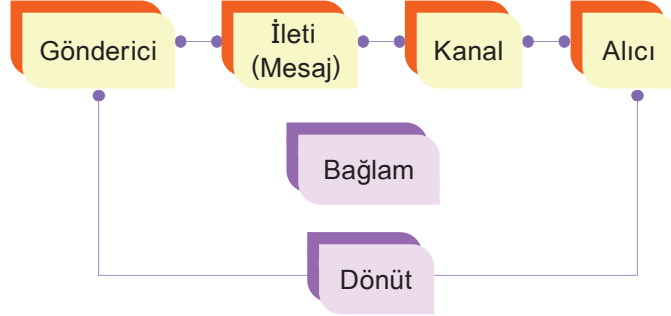

Notlarım

Notlarım için boş alanlar.

Verilen sunumun etkili bir sunum olabilmesi için, iletişim öğelerinin de bulunması gerekir.

İletişim Öğeleri Tablosu

Sunumda Kullanılan Teknolojik Araç Ve Gereçler	Kullanılma Amaçları
Bilgisayar	
CD	
Projeksiyon Cihazı	
Slayt Makinesi	
Mikrofon	

Tartışma

Önceden belirlenmiş bir konu çevresinde birbirinden farklı görüşlere sahip kişilerin bir araya gelerek düşüncelerini ortaya koymak, görüşlerini savunmak, problemlere cevap ve çözüm bulmak için yaptıkları konuşmalara **tartışma** denir.

Tartışmada bir başkan bulunur. Bu başkanın görevleri şunlardır:

-
-
-
-
-

Notlarım

Tartışmada tartışmacıların dikkat etmesi gereken hususlar ise şunlardır:

-
-
-
-
-

Tartışmalar çeşitli gruplara ayrılır. Bu tartışma türleri şunlardır:

1. Münazara:

Not taking notes for this section.

2. Açık Oturum:

Not taking notes for this section.

3.Sempozyum (Bilgi Şöleni):

Not taking notes for this section.

4. Forum:

Not taking notes for this section.

Panel

Not taking notes for this section.

Notlarım

Not taking notes for this section.

Ne Kadar Öğrendim?

1. Aşağıda boş bırakılan yerleri uygun sözcüklerle doldurunuz.

- Panellerdeki katılımcı sayısı.....ile
..... arasında olur.
- Panellerde dil .....
işlevde kullanılır.
- Panellerde konu ..... dir.
- Sunumda .....
gibi teknolojik araçlardan faydalanılır.
- Tartışmada başkan sonucu bir .....
..... şeklinde hazırlar.
- Tartışmada dil ..... işlevde kullanılır.
- Sunumda konu .....
olmalıdır.

2. Aşağıdaki ifadeleri Doğru (D), Yanlış (Y) olarak değerlendiriniz.

- ( ) Panel de bir tartışma türüdür.
- ( ) Panelde aynı konunun farklı yönleri üzerinde durulur.
- ( ) Münazara daha çok sınıflarda düzenlenen bir tartışma türüdür.
- ( ) Sunum hazırlığında farklı kaynaklardan yararlanmak faydalıdır.
- ( ) Sunumda konuşmacının vücut dilini kullanmasına gerek yoktur.
- ( ) Tartışılacak konunun ortaya konması başkanın görevidir.
- ( ) Başkan tartışmacılardan birinin tarafını tutar.
- ( ) Panel sonunda dinleyiciye söz hakkı verilirse panel foruma dönüşür.

3. Sunumda görsel malzeme kullanmanın yararları nelerdir?

---

4. İyi bir tartışmada bulunması gereken özellikler nelerdir?

---

5. Tartışma ile münakaşa arasındaki farklar nelerdir?

Ünite Özetim

Sunum, Tartışma, Panel

Sunum: Bilgileri yenileyen, pekiştiren, hatırlatan, önemli noktaları öne çıkaran; bir çalışma sonucunu açıklayan; laboratuvar araştırmalarını sunan, anket sonuçlarını ifade eden; önemli olay ve olguları dile getirmek üzere yapılan konuşmalara denir.

Tartışma: Farklı düşüncelerdeki kişilerin bir araya gelerek bir konuyu çözümlmek, kendi görüşlerini açıklamak ve kanıtlamak, karşı tarafın zayıf yanlarını ortaya koymak amacıyla yaptıkları konuşmalara denir.

Tartışma Türleri:

1) Münazara

Herhangi bir konu üzerinde zıt düşüncelerin karşılıklı olarak savunulması anlamına gelir.

2) Açık Oturum

Geniş halk kitlelerini ilgilendiren bir konunun, uzmanlarınca bir başkan yönetiminde dinleyici grubu önünde tartışıldığı konuşmalara denir.

3) Sempozyum(Bilgi Şöleni)

Bir konunun(çoğunlukla akademik konuların) çeşitli yönleri üzerinde, aynı oturumda, konunun uzmanı olan farklı kişiler tarafından yapılan konuşmalara denir.

4) Panel

Toplumsal bir konunun bir karara varılmaktan çok çeşitli yönlerden aydınlatılması için dinleyiciler önünde uzmanlar tarafından bir sohbet havası içinde tartışılmasıdır.

5) Forum

Genellikle panelin devamında yapılan, dinleyicilerin de tartışmaya katıldığı konuşmalardır. Forumda amaç belli kararlara varmak değil, konuyu değişik anlayışlarla, farklı boyutlarıyla ortaya koymaktır.

Ünite Değerlendirme

1. Aşağıdakilerden hangisi iletişimin öğelerinden biri değildir?

- A) Alıcı B) Kanal C) İleti
D) Sunum E) Kaynak

2. Aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Eğlendirmeyi amaçlayan sunumlar, genellikle sosyal etkinlikte veya kutlamalarda kullanılır.
B) İkna etmeyi amaçlayan sunumlarda mizahi öğeler kullanılır.
C) Bilgilendirmeyi amaçlayan sunumlarda dinleyicinin konuya ilişkin bilgi düzeyinin artırılması amaçlanır.
D) İkna etmeyi amaçlayan sunumlarda ileri sürülen tezi kanıtlayan bilgi ve belgelere başvurulur.
E) Bilgilendirme amaçlanan sunumlarda kullanılan dil, sade, açık ve anlaşılırdır.

3. Aşağıdakilerden hangisi sunuma hazırlık evrelerinden biri değildir?

- A) Sunumu yapılacak konuya ayrıntılı biçimde hazırlanmak
B) İzleyiciler hakkında bilgi edinmek
C) Sunumdan önce hazırlık süresi belirlemek
D) Sunumda dağıtılacak belgeler hazırlamak
E) Sunum yapılacak salona önceden gitmek

4. Aşağıdakilerden hangisi sunumda faydalanılan teknolojik araçlardan biri değildir?

- A) Disket B) Slayt makinesi
C) Data show D) Cd
E) Mektup

5. Aşağıdakilerden hangisi sunumda "gönderici" görevindedir?

- A) İşlenen konu B) Bilgisayar
C) Slayt D) Dinleyiciler
E) Konuşmacı

6. Aşağıdakilerden hangisi sunumda görsel malzemenin kullanılış amaçlarından biri değildir?

- A) Daha güçlü iletişim sağlamak
B) Zaman kazanmak
C) Hafızada bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlamak
D) Vakit geçirmek
E) Sunumu zenginleştirmek

7. Aşağıdakilerden hangisi sunumda konuşmacının konuşmasını yaparken dikkat etmesi gereken noktalardan biri değildir?

- A) Sessiz konuşmak
B) Vücut diliyle iletişim kurmak
C) Jest ve mimiklerini kullanmak
D) Sahnede / kürsüde rahat olmak
E) Sözcükleri doğru telaffuz etmek

8. Aşağıdakilerden hangisi tartışmada kullanılan cümlelerde bulunması gereken özelliklerden biri değildir?

- A) Yalınlık   B) Açıklık   C) Duruluk
D) Kapalılık   E) Tutarlılık

9. Aşağıdakilerden hangisi, tartışmanın amaçlarından biri değildir?

- A) Karşısındakinin fikrini küçümseme
B) Bilgi paylaşımı
C) Farklı bakış açıları kazandırma
D) Karşılıklı saygı ve hoşgörünün olması
E) Sorun çözüme

10. Aşağıdakilerden hangisi, bir tezle antitezin iki grup arasında, jüri önünde tartışıldığı konuşmalara verilen addır?

- A) Sempozyum   B) Açık oturum
C) Panel   D) Münazara
E) Forum

11. Aşağıdakilerden hangisi bir konunun çeşitli yönleri üzerinde, aynı oturumda, konunun uzmanları tarafından yapılan konuşmalara verilen addır?

- A) Forum   B) Sempozyum   C) Münazara
D) Panel   E) Açık oturum

12. Aşağıdakilerden hangisi tartışmalarda tartışanların uymaları gereken kurallardan biri değildir?

- A) Tartışma konusunun dışına çıkmamak
B) Sorunun çözümü için öneriler hazırlamak
C) Düşüncelerini açıkça belirtmek
D) Tekrarlardan kaçınmak
E) Karşıt düşüncelere hoşgörülü yaklaşmamak

13. Aşağıdakilerden hangisi bir başkan yönetiminde, toplumu ilgilendiren bir konuda, farklı gruplardan oluşan dinleyicilerin söz sırası olarak konuşma kuralları içinde yaptıkları konuşmalara verilen addır?

- A) Forum   B) Açık oturum
C) Sempozyum   D) Münazara
E) Panel

14. Aşağıdakilerden hangisi panelde dilin kullanıldığı işlevdir?

- A) Kanalı kontrol   B) Göndergesel
C) Heyecana bağlı   D) Dil ötesi
E) Sanatsal

15. Aşağıdakilerden hangisi tartışmaların hedeflerinden biri değildir?

- A) Sorunu çözmek
B) Doğru bilgiler sunmak
C) Hoşgörü ortamını bozmamak
D) Tartışmayı kişisel sorun şekline getirmek
E) Sorunun çözümü için farklı bakış açıları ortaya koymak

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white stripes, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.

Notlarım

A large rectangular area with a light blue background and horizontal white lines, intended for taking notes.

A large empty rectangular box with a light blue border, intended for additional notes or a drawing.